

V odpravni odbor ne smejo voliti se osebe, ki so z določenim plačilom pri banki v službi; tudi ne osebe, katerim je banka kaj posodila iz svoje denarne zaloge.

Dalje ne smejo voliti se oni, ki so bili v preiskavi zavolj hudodelstva, pregreška ali prestopka iz dobičkarije, ako niso bili nedolžni spoznani. Poslednjič ne sme voljen biti on, čegar premoženje je v konkurzu, ali zavolj čegar premoženja se je pričela poravnava.

Upravni odborniki, ktere zadene kaj omenjenega, morajo stopiti iz odbora. (Dal. prih.)

## Maharjem ljubljanskega močvirja v prevdarek.

Po mnogoletnih skušnjah je dognano, da ljubljanski mah (morast) je rodovit in da pridnim obdelovavcem donaša veliko pridelka. Pa je tudi lansko leto se pokazalo, da vsa dela malo ali celó nič pridelka ne donesó, ako je vreme neugodno. Zavolj vedno mokrega vremena v jeseni se je prav malo ozimne rži vsejalo, in kakor kaže, tudi zdaj spomladi ne bo mogoče zdatno požigati in na pepél sejati; gnoja pa tudi za denarje ni dobiti, ker Ljubljancje večidel gnojnine po Ljubljani v daljne kraje brez plače pošiljajo, namesti da bi deželi, od ktere živež prejema, ta potrebni pomoček pri obdelovanji polj za lepo plačilo privoščili. Saj ni verjeti, da ta poljska potreba v tem Ljubljancanom kaj zaleže, da je veliko veliko z vodo povžijejo!

Ako utegne biti pomlad za setev neugodna, imate maharji še eno sredstvo, da si iz mahú morete živeža pridobiti; pretekla zima je pot naznanila, kako, ker se je šota za med prodajala po nenavadno visoki ceni. Meščani naši so spoznali, da suha šota je čez vse dobra za kurjavo, za kuho in za krušno peko. Za to jo radi plačujejo po 20–30 krajcarjev cent.

Ako pomislite, da en štirjašk seženj (kvadratklafta) izrezan do blatne šote dá 5 do 6 centov suhe šote, vam je 400 štirj. sežnjev dá 2000 do 2400 centov, ki vrže v denarju 400 do 600 goldinarjev. Recimo, da rezanje, sušenje in vožnja vzame polovico, vendar le druga polovica ostane kot dohodek od 400 štirj. sežnjev mahú, kterege vam ne vrže noben drug pridelek.

In to še ni vès dobiček, ki ste ga dosegli z izrezanjem žimaste šote do blatnaste, — kajti s tem ravnanjem ste tudi prišli do dobre rodovitne zemlje, na kateri vam z malo pomočjó vse rado raste.

Tako je vstreženo vam maharjem in meščanom.

..el.

## Gospodarski pomenki.

### Odgovor M. K-u iz Krasa

na pritožbo v 11. listu „Novic“ zastran pogojzdevanja Krasa. (Konec.)

Drugič. M. K. dvomi „nad vspehom pogojzdenja“ in daje nektare nasvete „o brestih in topolih.“ Na to odgovorjam: Brestovina in topolovina je res koristen les; to vsak kraški vrabec vé; dvomim pa vendar, ali neznani dopisnik brestovino seje in topole sadi; podoba je, da raje mrmrá kakor drevesnice nareja.

Vprašam ga pa tudi: Ali ne pozná še drugih žlahnih drevesnih plemen, na priliko: koprivca (Nesselbaum, ital. ladogna)? „Novice“ so nam že o njem govorile. Ni ga menda dražjega lesa v Avstrii. Za dve kambi pri jarmu se dobí vselej 30 soldov, za toliko družega lesa pa ne 3 same soldiče. — Ali ne pozná rešelike (Mahalep), ali ne vé, kako rada raste na Krasu? Hooibrenk, imenitni dunajski vrtnar, prisedši na Kras, je rekel: „vès Kras bi bil lahko lep vrt, ker rešelika sama od sebe raste.“ Ali M. K. ni še nikoli slišal,

kako Francozi rešeliko čislajo ter različna sadna plemen na njo cepijo? Jaz sem rešelicega semena na Moravsko in na Dunaj poslal, lepo zahvaljen, in za-nj še naprošen bil. \*) Ali je M. K. sam ptujec v deželi? Ali ne pozná tudi murve in nje velike koristi? Kdor črvičev gojiti noče, ne zná ali ne more, naj perje šmrcá, ovcam, kravam in šetincem poklada; dobro izplačalo se bo.

Koliko koristi pa bi še le drugo sadno drevje prinašalo!

Naj za to povem priliko: Neka prijazna ženica mi pokaže nekega dne hruško ozimnico rekoč: „Pozimi prodam vsako leto sadje iz tega debla v Trstu in kupim si prediva, da ga imam skoraj dosti presti vso zimo.“ Na to ji rečem: „Škoda, da nimate še 10 takih debel; lahko bi franke (zemljiščini davek) odrinili, obutek za čevljad in še kaj družega kupili.“

Neki uradnik trgovske zbornice mi je povedal, da vsako leto dohajajo vprašanja, ali je kaj suhega sadja v Trstu? Koliko denarja bi se samo za suhe češnje dobilo!

Naj tudi to pomisli M. K., da, kakor mi radi pomeranče, smokve in rožiče jémo, tako tudi v drugih deželah poželjujejo našega sadja. Dražje kakor pri nas pomeranče so tominska jabelka (čebulice), gorenske šetinke, brkinske trdike v Aleksandrii na Egiptovskem.

Ker mi dosti denarja za kavo, čaj in druge omoitične pijače iz dežele pošiljamo, bi pač prav bilo, da bi tudi od tam kaj srebernega denarja dobili!

Če je pa M. K-u v resnici mar vedeti, ktera drevesca najhitreje rastejo, naj pride k meni v Rodik; rad mu bodem postregel z domačim žvižgovcem, potem pokazal mnogovrstnih dreves v istem letu zasejanih, da se sam očividno prepriča.

Ni pa vse s tem pri kraji, da to ali uno drvo iz začetka hitro ali počasi raste. Mandel in oreh, na priliko, prva leta hitro rasteta, borovec pa po malo, dokler se do dobrega ne ukorenini in si s svojimi iglami ne pognoji; potem pa hitro kviško gré, v 20 letih vsa druga drevesa prekosi. Kdor ne verjame, naj gré gledat vrta gosp. Dragotina Božič-a pod Novigrad.

Tretjič. M. K. iz Kr. želi, da bi se pašniki razdelili, ker bi vsak na svojem kosu rad sejal in sadil.

Bojim se, da M. K-u ni resnica s tem! Zakaj pa dozdej ni sejal ne sadil na svojem kosu niti brestov niti topolov. Kos bi vzel marsikdo, ki bi se mu odkazal; ali bi pa storil kaj? to je vprašanje. Ako ga je pa zdaj volja saditi, vprašam ga: od kod bo drevesca jemal, da jih bo presajal, ker se mu mrzí drevesnice narejati.

Bojim se, da M. K. drugam meri, drugam pa vdari. Eno bi rad, drugega pa ne; kakor tisti človek, ki bi bil rad plavati znal, pa se je zaklel, da ne gré prej v vodo, dokler se plavati ne naučí.

Kar pa se tiče razdelitve pašnikov, je res dognana resnica, da je prvi pogoj više kulture. Al kaj bi to pomagalo v taci krajih, kjer je navada zemljišča med vse sinove enako deliti? Ako tudi oče svoje veliko zemljišče med 5 sinov razdeli, malo na vsacega pride. V drugem ali v tretjem rodu so berači vsi ali pa sužnji bogatinov.

Razdelitev mora tudi svojo pravo mero imeti, sicer se ustanovi veliko nevarniši feudalizem, kakor je poprej bil. Toliko bi moral vsaki imeti, da svojo družino preživí saj v srednjih letinah. Ako kmet za-se žita pridelal ne bo, od koga se bo kupovalo?

\*) Tudi v Ljubljano ga rad pošljem, ako ga nimajo. Pis. (Prosimo za-nj na vrt kmetijske družbe. Vred.)